

שיעורים בהלכות שבת

"שבת בשבתו"

שנלמדו ע"י

הרה"ג ר' בן ציון הכהן שטרסמער שליט"א

אב"ד נייטרא ב"פ – בעמח"ס "שבת בשבתו" (עשרה חלקים)

בכל שבת קודש בבוקר

בבית המדרש דק"ק נייטרא 1462 50 ST.

פרשת וישלח תשפ"א

סימן ש"ז סעיף י"א (שיעור י"א)

[שנה מ"ז – שיעור ח']

להערות - וכן הרוצה לקבל שיעור זה מדי שבוע בשבוע דרך האימיל Email יפנה אל:

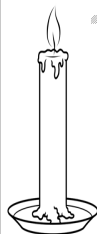
אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

ALEXANDER KNOPFLER

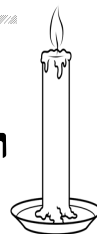
1564 - 48 STREET, BROOKLYN N.Y. 11219

TEL: (917) 755- 4864 • FAX: (718) 437- 3388

Email: igeres@yeshivanet.com

לע"נ מוה"ר אליעזר דוד בן יוסף ע"ה [עייטלין] נפטר י"ד ניסן ער"פ תשע"ה
ולע"נ הרה"ח הגה"צ ר' אלעזר מרדכי בן מוה"ר גדליהו אהרן קעניג זצוק"ל
מנהיג דחסידי ברסלב בעיה"ק צפת תובב"א - נלב"ע ביום כ"ג טבת תשע"ט לפ"ק

הלכות שבת

סימן ש"ז סעיף י"א [שיעור י"א] / פרישת וישלח - שנת תשפ"א לפ"ק

תיבה מיוחדת להלואת דבר שאינו חוזרת בעין, ולשאלת דבר שחוזרת בעין. אלא בין כך ובין כך אומרים "בארג מיר", או "לייע מיר", או בלשון אנגלית "בארא מי". ולפי שאין תיבה מיוחדת להלואה ולשאלה לכן הדרא הלכתא לדוכתיה דדבר שחוזרת בעין יכול לתובעה מיד ולכן מותר בשבת, ודבר שאינו חוזרת בעין אינו יוכל לתובעה עד שלשים יום, ולכן אסור בשבת, על כן אין דרך להתירו אלא אם יאמר "תן לי" [געב-מיר]. - ואין ללוה לחשוש שיסבור המלוה שלא יחזירונו לעולם ויקחנו כמתנה, וממילא לא ירצה המלוה להלוותו, דכבר כתב הט"ז "נראה דמותר הלוה לסיים, ואחזיר ואתן לך" והסכימו עמו הפוסקים.

והנה לא ביארו הפוסקים טעמו של הר"ן לומר מותר אם אומר "תן לי". ונראה דהטעם הוא דאם אומר "תן לי" לבד ואינו אומר "ואחזיר ואתן לך" מותר משום שהנותן אינו יכול לתובעו לעולם אפילו לאחר שלשים ולכן לא אתי למיכתב. ואם אומר "תן לי ואחזיר ואתן לך" מותר משום שיכול לתובעו לאלתר מתוך שלא השתמש בלשון הלוואה, או י"ל באופן אחר, והכי נראה יותר, דלעולם בכה"ג אינו יכול לתובעו עד שלשים יום משום שהוא דבר שאינו חוזר בעין (ולא השתמש בלשון שאלה), ומ"מ מותר משום שעל ידי שהלוה משנה לשונו הרבה ואומר "תן לי ואחזיר ואתן לך" יזכור המלוה ששבת היום ולא אתי למיכתב (וכן משמע בתו"ש כ"ו), וכאן אף הרמב"ן והרשב"א וסייעתו הנ"ל מודים לסברא זו, ודר"ק.

ד] כתב הרשב"א והריטב"א [והובא בפמ"ג ומשנ"ב] ושורת הדין שאם אמר לו הלוויני ואפרע לך מיד [בתוך שלשים יום] שיהא מותר, אלא דלא פלוג רבנן וכדקתני סתם ובלבד שלא יאמר לו הלוויני, וטעמא דמילתא משום דאי שרית ליה למימר הכי אתי למיעבד הכי אף כשיאמר הלוויני סתם, עכ"ל. וכנראה דאף "בלשון לעז שאין חילוק בין הלוויני להשאלני" אסור אף אם אמר שיפרע לו אחר זמן קצר, ולכן כתב בשו"ע כי "צריך שיאמר תן לי".

אם הלוה לא ידע הלכה זו ואמר הלוויני או "בארג מיר" יכול המלוה לעוררו ולומר לו איך לאומרו בלשון המותר כנ"ל, ויחזור הלוה לאומרו בלשון המותר. - ופעמים שקצת קשה לו להמלוה ללמד את הלוה איך לאומרו בדרך היתר, אבל נראה דאין צריך הלוה לחזור ולאומרו בלשון המותר אלא די שיאמר לו המלוה "אין אומרים כן בשבת, אלא אומרים תן לי ואחזיר ואתן לך" והלוה יסכים לדבריו ודי בזה.

ה] מחבר "ובלשון לעז שאין חילוק בין הלוויני להשאלני צריך שיאמר תן לי" וכתב האבני מילואים (סי' כ"ה אות ג') דזה דוקא בדבר שאינו חוזרת בעין [כגון יין ולחם] דאז מסתמא יש לו שלשים יום ולכן מותר רק אם יש היכר בלשונו, ובלעז שאין היכר אסור, ולכן

א] סעיף י"א במס' שבת דף קמ"ח ע"א תנן, שואל אדם מחבירו כדי יין וכדי שמן, וככרות, ובלבד שלא יאמר לו הלוויני. ואמרי' עלה בגמרא, מאי שנא השאלני ומאי שנא הלוויני, [ומשנ"י] הלוויני, אתי למיכתב, השאלני, לא אתי למיכתב, דכיון דהשאלני הוא דשרו ליה רבנן הלוויני לא שרו ליה, מינכרא מילתא, ולא אתי למיכתב. וביארו היטב השו"ע הרב (סעיף י"ה) וז"ל, השואל דבר מחבירו בשבת לא יאמר לו הלוויני אלא השאלני, שהמלוה את חבירו אינו יכול לתובעו בפחות משלשים יום, מפני שההלוואה להוצאה ניתנה, ואין חוזרת בעין אלא פורע לו בדבר אחר כמותה, ואין דרך ללות כדי לפרוע לאלתר אלא לאחר זמן מרובה, ושיערו חכמים סתם הלוואה שלשים יום, וא"כ יש לחוש שמא יכתוב המלוה על פנקסו בשבת כך וכך הלוויני לפלוני כדי שלא ישכח לתובעו בסוף שלשים יום. אבל המשאל את חבירו יכול לתובעו מיד, שהשאלה חוזרת בעין, וא"כ אין לחוש לשכחה, ולכך אין חוששים שמא יבוא לכתוב, ואפילו אם שואל מחבירו כדי יין וכדי שמן וככרות שאינן חוזרים בעין, אעפ"כ כיון שאומר לו לשון שאלה הרי [הלוה] נותן לו [למלוה] רשות שיוכל לתבוע ממנו לאלתר כדין השאלה, וא"כ אין לחוש שמא יכתוב, עכ"ל.

ב] ויש לבאר דבר יותר יותר, הנה השו"ע הרב מפרש כי מה דתנן "שואל אדם מחבירו כדי יין וכדי שמן, וככרות, [אע"ג שאינן חוזרים בעין] ובלבד שלא יאמר לו הלוויני" טעם ההיתר הוא "כיון שאומר לו לשון שאלה הרי [הלוה] נותן לו [למלוה] רשות שיוכל לתבוע ממנו לאלתר כדין השאלה, וא"כ אין לחוש שמא יכתוב", וכ"כ ראשונים רבים [ה"ה הרמב"ן רשב"א ר"ן וריטב"א] וכ"כ תו"ש כאן. אמנם מתוך תוספ' שם מבואר פ"י אחר לזה והוא דלעולם ביין וככרות שאינן חוזרים בעין גם כשאומר השאלני אינו יכול לתובעו ממנו לאלתר אלא לאחר שלשים יום ומ"מ מותר כי "מתוך שמזכיר לו הלוה לשון שאלה זכור המלוה ולא אתי למיכתב" והנה לתוספ' על כרחך צריך לפרש תירוץ הגמרא כן, [עיי' שם בתוספ' שיש לו פירוש אחר בעיקר הסוגיא שם ואכמ"ל], אבל לרש"י אע"ג דיכולים לפרש הגמרא כפ"י הראשונים הנ"ל, אבל גם יכולים לפרש פרט זה כפ"י תוספ' הנ"ל [אע"ג דעיקר הסוגיא מפרש רש"י לא כתוספ' אלא כמ"ש בשו"ע ובשו"ע הרב הנ"ל] וגם בשו"ע יכולים לפרש כן. וכן הוא יותר משמעות לשון הגמרא שאמרו "כיון דהשאלני הוא דשרו ליה רבנן הלוויני לא שרו ליה, מינכרא מילתא, ולא אתי למיכתב". אמנם היות שהראשונים סבירא להו דלרש"י הכי פירושו דאם אומר בלשון שאלה נשתנה דינו ויכול המלוה לתובעו לאלתר אפילו אם הוא דבר שאינו חוזרת בעין, הכי עיקר.

ג] כתב הר"ן והסמ"ג והובא בב"י ובשו"ע "ובלשון לעז שאין חילוק בין הלוויני להשאלני צריך שיאמר תן לי". פ"י היות שאין

צריך לומר תן לי, אבל בדבר החוזר בעין [כגון ספרים ובגד] דמסתמא הוא לפחות משלשים יום, א"כ כל שאינו אומר בהדיא שהוא רוצה לשנותו ממה שהוא סתמא ורוצה לשלם רק אחר שלשים יום, מותר, ולכן דוקא בלשון הקודש ואומר "הלויני בגד" אסור דמשמע שהוא ליותר משלשים יום, אבל בלשון לעז נשאר בהיתרו, ודו"ק.

[ו] כתב המג"א כי כל הלכות הללו ליתא היום, ומותר לומר גם על דברים שאינם חוזרים בעין "הלויני", וכן מותר לומר כעין זה בלשון לעז. והטעם דמותר, כי מה שאסרוה חז"ל הוא מפני "שסתם הלואה שלשים יום", ו"א"כ במקום שנוהגין סתם הלואה רשאי מלוה לתובעו לאלתר, כמו שנוהגין במדינתנו, רשאי לומר הלויני עכ"ל והעתיקו הא"ר ותו"ש ושו"ע הרב להלכה. אמנם כד נדייק בדבריהם נראה שאע"ג שהביאו דברי המג"א מ"מ לא הביאו תיבות "כמו שנוהגין במדינתנו" אלא כתבו "במקום שנוהגין סתם הלואה רשאי מלוה לתובעו לאלתר, רשאי לומר הלויני". וכנראה משום שבזמניהם ובמקומם לא היה דבר זה ברור כלל [כמו במדינה וזמנו של מג"א], וא"כ אין להתירו בסתמא ויש לנו לחזור להלכה שקבעו חז"ל. ובאמת בחו"מ סי' ע"ג סעיף א' איתא "המלוה את חברו, סתם, ולא קבע לו זמן, במקום שאין להם מנהג, יש לו זמן שלשים יום, שאינו יכול לתובעו קודם, ואם התנה שיתבע כל זמן שירצה, יש לו לתובעו אפילו ביומו. אבל שאלה, סתם, זמנה לאלתר, ויכול לתובעו מיד". ולא נזכר שם בסמ"ע וש"ך ושאר מפרשים כי במקומם "סתם הלואה רשאי מלוה לתובעו לאלתר", ומוכח כנ"ל כי גם כהיום כל שאין יודעים בבירור שנשתנה הדבר "ויכול לתובעו קודם" דינו כימי חז"ל, לכן כעת במקומותינו יש לנו להתנהג בזה כמ"ש חז"ל ושו"ע ולהקפיד ולומר, בכל דבר שאינו חוזר בעין, תן לי.

[ז] ועל פי הנ"ל דעיקר האיסור הוא שמא יבוא המלוה לכתוב כתב השפת אמת "ולפ"ז מותר לישראל ללוות מגוי גם בלשון הלויני" כי הגוי מותר לכתוב לצורך עצמו, אמנם מסיים השפת אמת כי מסתימת לשון המשנה והפוסקים משמע דלעולם אסור לישראל לומר הלויני, וכתב דאע"ג דנקט המתני' [ושו"ע] לשון "חבירו" כדתנן "שואל אדם מחבירו ובלבד שלא יאמר לו הלויני" יש בכלל זה גם גוים. והביא כי כן מצינו גם להלן בדף ק"נ ע"א דתנן לענין איזה הלכה "חבירו" ומפרשו הגמרא לחד מ"ד "חבר נכרי" [ובגליון הש"ס מציין לתוספ' במס' סוכה ל"ט א' ועירובין ל"ב א' דהתוספ' מפרשים עפ"ז גם במקומות אחרים לשון חבירו על נכרי, וכן האריך בזה המג"א בס' ת"ק ס"ק ג' עכ"ד הגליון הש"ס, וע"ע בכפות תמרים בסוכה שם. ומה שאין מביאים ראיה ממש"כ בהדיא בקרא (פ' בא"א ב') דבר נא באוני העם וישאלו איש מאת רעהו וגו' וקאי על המצרים, דאולי שאני התם שהיה קודם מתן תורה]. ולא ביאר השפת אמת למה באמת אסור אף בגוים, האם משום לא פלוג או משום דלשון הגמרא לאו דוקא וחיישינן גם על הלוח שיכתוב לעצמו כדי שיזכור להחזירו. ובשו"ת בצל החכמה (ה"ד סי' צ') ג"כ חקר בזה, ולא ראה דברי השפת אמת, והעלה להתיר ללות מגוי ומטעם הנ"ל דגוי מותר

לכתוב לעצמו ע"ש, ולמעשה יש לנו להחמיר כדברי השפת אמת, ומה עוד שיש דרך מרווח לאומרו בלשון המותר לכו"ע.

[ח] ודברים הנ"ל נפק"מ גם לענין בן חוץ לארץ ששוה בארץ ישראל ודעתו לחזור, ועי"ז כל דיני בני חוץ לארץ עליו, מה דינו לענין האם מותר בן חו"ל לומר ביו"ט שני לבן אר"י הלויני, [או בלשון לעז שאין הבדל בין לשון הלואה ושאלה], כי הלא בן א"י שהוא המלוה מותר לכתוב באותו יום, ואכן הבצל החכמה מתירו מטעם זה. אמנם לדעת שפת אמת אסור, ויש להחמיר כן כנ"ל. - אבל לכו"ע אסור לבן אר"י לומר לבן חו"ל הלויני כשהוא יו"ט שני אצל בן חו"ל, כי אע"ג דלהבן אר"י הוא חול מ"מ יש לחוש שהמלוה שהוא בן חו"ל יבא לכתוב.

[ט] רמ"א, כשם שאין לזיין בשבת כך אין פורעין בשבת עכ"ל (מקורו בשבת קמ"ט סוף ע"א) והטעם, שמא כתוב החוב אצל המלוה, ועכשיו שהלוה מחזיר החוב בשבת גוזרין שמא ימחקנו [כ"כ הלבוש ותו"ש ומשנ"ב דזהו הטעם, וכבר כ"כ במיוחס לר"ן. אבל רש"י כתב שמא יכתוב, וכן מבואר בשו"ת ריב"ש קנ"ו, והיינו שיכתב שכבר נפרע החוב]. - איסור זה הוא דוקא בדבר שאינו חוזר בעין, היינו שאינו מחזיר אותו דבר עצמו שלקח ממנו, אלא פורע לו בדבר אחר כיוצא בו, כגון שלקח ממנו יין או לחם, אבל אם מחזיר אותו דבר עצמו שלקח ממנו כגון ספר או בגד מותר, כי אין חוששים שמא כתבו בעת ששאלו, ויבוא עכשיו בעת חזרה למוחקו, והטעם שאין חוששים לזה, כי דבר שחוזר בעין יכול המשאל ללתובעו אחר זמן קצר ואין דרכו לכתבו, כמו שלמדנו לעיל לענין איסור הלואה. - ואפילו אם כבר מונח אצלו בשאלה יותר משלשים יום, ג"כ מותר, כי אף בכה"ג אין דרכו לכתבו, היות שיכול המשאל ללתובעו בכל עת שירצה.

[י] רמ"א שם, "אין פורעין בשבת", והטעם כנ"ל. וכתבו הפוסקים: א "אם אומר בלשון חזרה ולא בלשון פריעה מותר דאית ליה הכירא ולא איתא לידי מחיקה" (משנ"ב עפ"י תוספ' ב"מ ע"ה א', ומג"א ט"ז). פ"י שלא יאמר "אני פורע לך" [אין צאל דיר צוריק] אלא יאמר לו "אני מחזיר לך" [אין געב דיר צוריק]. ואע"ג שכתב המלוה את החוב בעת ההלואה, אם הלווה אותו בחול, מ"מ מותר לפרועו בשבת משום שמשנה הלשון. ב או יאמר "אני מחזיר לך מה שלקחתי ממך" [אין געב דיר צוריק וואס איך האב גענומען פון דיר]. אבל לא יאמר "אני מחזיר לך מה שהלויני ממך" [אין געב דיר צוריק וואס איך האב געבארגט פון דיר]. וכן אסור לומר לו "אני מחזיר לך מה שאני חייב לך" [וואס איך בין דיר שולדיג]. או "הא לך מה שאני חייב לך" (וה האחרון כתוב ברישב"א ושטמ"ק בב"מ ע"ה א'). - ג אבל מותר לומר לו "אני מחזיר לך מה ששאלתי ממך" כי משנה מדיבורו ואינו אומר "מה שהלויני ממך". אמנם בלשון לעז, שמשתמשים בלשון "בארגן" בין על הלואה ובין על שאלה [ואומר "אין געב דיר צוריק וואס איך האב געבארגט פון דיר"] אסור כמ"ש לעיל, כי אין בזה שינוי. - ד כתב המטה יהודה (ס"ק א') "כל שהוא חוב אפילו אינו מזכיר לשון פריעה רק נותן לו בסתם בשתיקה, אסור, ומותר רק כשאומר לשון חזרה". - ה אם לוח ממנו יין ולחם בשבת שעבר, והשתמש אז בלשון תן לי, כדי שלא יבוא המלוה לידי כתיבה, מ"מ אסור להחזירו בשבת

הבאה בלשון פרעון, משום פלוג. - 1 ואפילו אם לזה היין והלחם באותו שבת עצמו [ובלשון היתר] וא"כ ודאי שעדיין לא כתב החוב מ"מ אסור להחזירו בלשון פרעון משום לא פלוג.

יא כתב מג"א לענין פרעון בלשון חזרה דמותר "דוקא בדבר שהוא צורך שבת אבל בלאו הכי אסור בכל לשון" וכנראה הטעם משום דהוי כקונה דבר בשבת, דאסור כשאינו לצורך לשבת (עיי' סי' ש"ז מג"א ט"ז וסוף ס"ק ט"ז). **א** איסור זה להחזיר דבר שאינו לצורך שבת זהו דוקא אם הוא כמו הלואה שאינו חוזרת בעין, כגון יין

העולה מהנ"ל:

ולחם, אבל אם הוא כמו שאלה, שמחזיר אותו דבר ששאל ממנו, מותר, אפילו כשאינו לצורך שבת דאין בו טעם הנ"ל. - **ב** אם אינו חוזרת בעין דאסור נראה דזהו אפילו אם לקחו ממנו בשבת עצמו ומחזירו באותו שבת עצמו, - **ג** איסור זה להחזיר דבר בשבת אם אינו לצורך שבת, זהו לא מיבעיא אם אין דרכו של מלוה לאכול ולשתות אותו מאכל ומשקה בשבת, אלא אפילו אם דרכו לאכול ולשתות אותו מאכל ומשקה בשבת, אלא שכבר יש לו להמלוה די ממנו לכל צורך שבת, ג"כ אסור.

א השואל דבר מחבירו בשבת לא יאמר לו הלויני, דמשמע לזמן מרובה (שלישים יום) ואיכא למוחש שמא יכתבנו המלוה בשבת, אלא יאמר לו השאילני, שפירושו לזמן קצר ואין לחוש שמא יכתוב.

ב ובלשון לעז שאין חילוק בין הלויני להשאילני, ולעולם אומרים "בארג מיר", או "לייע מיר", או בלשון אנגלית "בארא מיר" צריך לשנות ולומר "תן לי" [געב-מיר]. ואף מותר הלזה לסיים ולומר, "ואחזיר ואתן לך".

ג אבל לומר לשון הלואה [או לשון לעז] ולהוסיף לומר להמלוה שיפרע אחר יום ויומים ולא ימתין שלשים יום, לא מועיל, משום לא פלוג.

ד אם הלזה לא ידע הלכה זו ואמר הלויני או "בארג מיר" צריך המלוה לעוררו ולומר לו איך שיחזור ויאמרנו בלשון המותר כנ"ל.

ה ואף די אם אין הלזה חוזר ואומר בדרך היתר אלא שאומר לו המלוה "אין אומרים בן בשבת, אלא אומרים תן לי ואחזיר ואתן לך" והלזה יסכים לדבריו, ואח"כ יכול ליתנו לו.

ו מה שבלעז אסור לומר לשון הלואה ושאלה, זהו דוקא בדבר שאינו חוזר בעין [כגון יין ולחם] דאז יש לו ל' יום, לכן אסור אלא אם יש היכר בלשונו, ויאמר תן לי, אבל בדבר החוזר בעין [כגון ספרים ובגד] דמסתמא הוא לפחות מל' יום מותר גם בלא היכר, כגון "בארג מיר".

ח איסור הנ"ל ללות דבר בשבת [שאינו חוזרת בעין] כשאינו משנה הלשון, משום גזירה שמא יכתוב המלוה, זהו אפילו אם הישראל לווה מן נכרי, ואע"ג דאם יכתבנו המלוה הנכרי אין בו איסור, משום שכותב לצורך עצמו, מ"מ אסור חו"ל לישראל ללות בלשון הלואה אף בכה"ג משום לא פלוג.

ט וכן בן חוץ לארץ ששוחה בארץ ישראל ודעתו לחזור, ועי"ז כל יש עליו כל דיני בני חוץ לארץ אסור אף ביו"ט שני לומר לבן ארץ ישראל הלויני, [או בלשון לעז שאין הבדל בין לשון הלואה ושאלה]. אע"ג שהמלוה הבן אר"י מותר לכתוב. - וכ"ש דאסור לבן אר"י לומר לבן חו"ל הלויני כשהוא יו"ט שני אצל בן חו"ל, כי אע"ג דלהבן אר"י הוא חול מ"מ יש לחוש שהמלוה שהוא בן חו"ל יבא לכתוב.

י כתב הרמ"א "אין פורעין [חוב] בשבת". והטעם גזירה שמא כתוב אצלו החוב ועכשיו שהלזה מחזירו לו ימחקנו.

יא איסור זה הוא דוקא בדבר שאינו חוזר בעין, היינו שאינו מחזיר אותו דבר עצמו שלקח ממנו, אלא פורע לו בדבר אחר כיוצא בו,

כגון שלקח ממנו יין או לחם, אבל אם מחזיר אותו דבר עצמו שלקח ממנו כגון ספר או בגד מותר, כי בזה אין הדרך לכותבו בעת ששואלו.

יב יש שמותר לפרוע בשבת גם דבר שאינו חוזר בעין, וזהו: אם אומר בלשון "חזרה" ולא בלשון "פריעה", דאית ליה הכירא ולא אתיא לידי מחיקה. והיינו שלא יאמר "אני פורע לך" [איך צאל דיר צוריק] אלא יאמר לו "אני מחזיר לך" [איך געב דיר צוריק].

יג או יאמר "אני מחזיר לך מה שלקחתי ממך" [איך געב דיר צוריק וואס איך האב גענומען פון דיר]. - אבל לומר "אני מחזיר לך מה שהלויני ממך" [איך געב דיר צוריק וואס איך האב געכארגט פון דיר] אסור.

יד וכן אסור לומר לו "אני מחזיר לך מה שאני חייב לך" [איך געב דיר צוריק וואס איך בין דיר שולדיג] או "הא לך מה שאני חייב לך".

טו כתב המטח יהודה "כל שהוא חוב אפילו אינו מזכיר לשון פריעה רק נותן לו בסתם בשתיקה, אסור, ומותר רק כשאומר לשון חזרה".

טז אם לזה ממנו יין ולחם בשבת שעבר, והשתמש אז בלשון תן לי, כדי שלא יבוא המלוה לידי כתיבה, מ"מ אסור להחזירו בשבת הבאה בלשון פרעון, דאע"ג שלא כתבו בשבת דהרי היה לו היכר מ"מ אסור משום לא פלוג.

יז ואפילו אם לזה יין ולחם באותו שבת [ובלשון היתר] וא"כ ודאי שעדיין לא כתב החוב מ"מ אסור להחזירו בלשון פרעון משום לא פלוג.

יח כתב מג"א לענין פרעון בלשון חזרה דמותר, דזהו "דוקא בדבר שהוא צורך שבת אבל בלאו הכי אסור בכל לשון" והטעם משום דהוי כקונה דבר בשבת דאסור כשאינו לצורך שבת.

יט איסור זה להחזיר דבר שאינו לצורך שבת זהו דוקא אם אינו חוזר בעין, כגון יין ולחם, אבל אם מחזיר אותו דבר ששאל ממנו, מותר, אפילו כשאינו לצורך שבת. דאין בו טעם הנ"ל.

כ אם אינו חוזר בעין דאסור כשאינו לצורך שבת זהו אפילו אם לקחו ממנו בשבת ומחזירו באותו שבת עצמו.

כא איסור זה להחזיר דבר בשבת אם אינו לצורך שבת, זהו לא רק אם אין דרכו של המלוה לאכול ולשתות אותו מאכל ומשקה בשבת, אלא אף אם דרכו לאכול ולשתות אותו מאכל ומשקה בשבת, אלא שכבר יש להמלוה די ממנו כפי מה שצריך לאותו שבת, ג"כ אסור.

שיעור בכל יום א' בערב משעה 8:00 - 9:00, בשו"ע או"ח ח"א בביהמ"ד נייטרא (כעת סי' ר"ב סעיף ג')